

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ: 2021-2022

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΙΤΛΟΣ εκπονούμενης διατριβής	ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ	ΜΕΛΗ Συμβουλευτικής Επιτροπής	ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΛΗΨΗ εκπονούμενης διατριβής
216767001	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	Αξιολόγηση συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών (GIS) στην προστασία, διατήρηση και ανάδειξη αρχαιολογικών τεκμηρίων. Η συμβολή τους στις λήψεις αποφάσεων για την διάσωση τους. Περίπτωση μελέτης Εκκλησιαστικά - Μοναστηριακά Αρχεία του 19 ^{ου} - 20 ^{ου} αιώνα	ΚΟΚΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • ΚΑΤΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ • ΜΑΚΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ 	26/22-11-2021	Στόχος της συγκεκριμένης διδακτορικής διατριβής είναι η αξιολόγηση της διαδικασίας ανάπτυξης συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών (GIS) ως σύγχρονη μορφή προστασίας, διατήρησης & ανάδειξης των αρχαιολογικών τεκμηρίων. Σημειώνεται ότι τα γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών έχουν την δυνατότητα καταχώρησης μεγάλου όγκου δεδομένων, είναι εύκολα στην χρήση και επεξεργασία τα εισαγόμενα δεδομένα σε μικρούς χρόνους, ενώ παρέχουν μεγάλη δυνατότητα εργαλείων επεξεργασίας. Ταυτόχρονα διατηρούν την διαχρονικότητά τους στο χρόνο (κυρίως στο μέλλον) δίνοντας δυνατότητα επεξεργασίας και εισαγωγής δεδομένων από διαφορετικούς χρήστες καθιστώντας την διασύνδεση ενός αρχείου με άλλα αρχεία να πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο και χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα κατά την χρήση τους. Περίπτωση μελέτης θα αποτελέσει Εκκλησιαστικό - Μοναστηριακό Αρχείο το οποίο συνάται εν γένει ένα ιδιαίτερο αρχαιολογικό, αφενός λόγω της δυσκολίας πρόσβασης σε αυτό, που εν μέρει οφείλεται σε διάσπαρτα είτε απόλυτα μέρους αυτού και συναντά αρχαιολογικών τεκμηρίων, αφ' ετέρου στη δυσκολία κατανοήσης αυτού με όρους εκκλησιαστικούς, ιστορικούς και τεχνικούς. Κατά το διάστημα εκπόνησης της διατριβής θα επεξεργαστεί αρχικά να διασυνδεθεί και προστατευθεί η πληροφορία που μεταφέρει και νεότερα το Εκκλησιαστικό - Μοναστηριακό Αρχείο, μέσω της διαδικασίας της ψηφιοποίησης των τεκμηρίων. Εν συνεχεία εξετάζοντας τις γενικές εξελισσόμενες τεχνολογίες κομής που αφορούν τις περιοχές της Γεωπληροφορικής, στα σύγχρονα μέσα γεωγραφικών αναφορών, θα επεξεργαστεί μέσω της ανάπτυξης του κατάλληλου συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών όχι μόνο να διατηρηθούν αλλά και να αναδειχθούν τα αρχαιολογικά τεκμήρια με αναφορές στη σημερινή πραγματικότητα και κατά τρόπο που να είναι εύκολα εντοπίσιμα για τις ανάγκες της έρευνας, του ελέγχου & της αναζήτησης των τεκμηρίων. Με τον τρόπο αυτό γίνεται να γνωρίζουμε το κάθε τεκμήριο, την κατάσταση διατήρησής του, την διασύνδεσή του με άλλα τεκμήρια αλλά και την επεξεργασία των δεδομένων του ώστε να παρέχεται μια συνολική γνώση του τεκμηρίου μέσω στο αρχείο και επομένως το σύνολο του αρχείου. Κάποιες από τις δράσεις που στοχεύουμε να πραγματοποιηθούν κατά την εκπόνηση αυτής της διατριβής είναι: η ψηφιακή διατήρηση, η επεξεργασία των ψηφιακών αρχείων για την πληρέστερη καταγραφή της κατάστασης διατήρησής και την ανάκτηση χαμένων πληροφοριών από φθορές, η εφαρμογή στατιστικών εργαλείων ώστε να καταγράφεται η συνολική κατάσταση του αρχείου σε πραγματικό χρόνο και η εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων πρόσβασης των τεκμηρίων. Επίσης, θα πραγματοποιηθεί η σύνδεση των τεκμηρίων με αρχαιολογικά που τηρείται σε διαφορετικά ιστορικά αρχεία για την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής πληρότητας του αρχείου και έτσι ταυτόχρονα θα εξεφοδολογηθούν ασφαλή συμπεράσματα τα οποία θα βοηθήσουν στην περαιτέρω ορθή επεξεργασία τους. Συνδέοντας πληροφορίες και τεκμήρια του αρχείου με πληροφορίες και τεκμήρια άλλων ιστορικών αρχείων δημοσιεύονται ένα συνολικό σύστημα διατήρησης τεκμηρίων που συμβάλλει στην καλύτερη διατήρηση τους και στην απρόσκοπτη έρευνα και αξιοποίηση από ένα ευρύ κοινό που ασχολείται με την μελέτη των εκκλησιαστικών τεκμηρίων. Στην συνέχεια θα επεξεργαστεί να γίνει διασύνδεση της απεικόνιση των τελικών συμπερασμάτων με άλλα τεχνολογικά διαθέσιμα προϊόντα και υπηρεσίες προκειμένου να ανακτηθεί ο ιστορικός ρόλος των εκκλησιαστικών αυτών αρχαιολογικών τεκμηρίων και να διατηρηθεί διαχρονικά η ιστορική μνήμη τους. Τα συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών παρέχουν την δυνατότητα καταγραφής τεκμηρίων και επεξεργασίας δεδομένων με αποτέλεσμα αυτά να μπορούν να αξιοποιηθούν από τους υπεύθυνους των αρχείων για την λήψη αποφάσεων και τον σχεδιασμό μέτρων προστασίας των αρχαιολογικών τεκμηρίων. Θα διερευνηθεί ποια είναι εκείνα τα στοιχεία που μπορούν να παρέχουν εστιασμένες πληροφορίες για την καλύτερη προστασία, διατήρηση και ανάδειξη των τεκμηρίων.
216767002	ΤΣΑΤΣΑΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	Φυσικές βαφές ελληνικών παραδοσιακών υφασμάτων του 19 ^{ου} αιώνα. Καταγραφή, πειραματική αναπαραγωγή παραδοσιακών συνταγών βαφικής και μεθοδολογία μη καταστρεπτικής ταυτοποίησης βαφών	ΚΑΡΑΤΖΑΝΗ ΑΝΝΑ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜ.ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΗΝΑ-ΓΕΩΡΓΙΑ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ • ΜΑΧΑ ΑΘΗΝΑ, ΕΠΙΚ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ 	26/22-11-2021	Το ύφασμα και το ένδυμα υπήρξαν και υπάρχουν ως μια σημαντική πηγή πολιτισμού, δείκτης εύρωστης οικονομίας και οικουσίας. Το ένδυμα ήταν μέσο επίδειξης δύναμης, πλούτου, εξουσίας. Στον ενδυματολογικό κώδικα που αναπτύσσεται κάθε εποχή και σε κάθε περιοχή εξεχούσα θέση κατείχε το χρώμα των ενδυμάτων. Εκτός από τη σημασιολογία, τα ήθη και τα έθιμα που αναπτύχθηκαν γύρω από το χρώμα της ενδυμασίας επηρέασε σημαντικά το εμπόριο αλλά και την επιστήμη. Η ανθρώπινη φιλορέσκεια αποτέλεσε το εδαφάκι για να αναπτυχθεί το εμπόριο γύρω από την ένδυση και στη συνέχεια να αναπτυχθεί κάθε επιστημονικός κλάδος που εμπλεκόταν και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ένδυσης. Η μεγάλη ανάπτυξη της βαφικής τέχνης στην αρχαιότητα αποδίδεται από την μεγάλη ποικιλία στους τόνους και στις αποχρώσεις των χρωμάτων των αρχαίων υφασμάτων. Στην παρούσα ερευνητική εργασία γίνεται προσπάθεια να συγκεντρωθούν οι φυσικές βαφικές πρώτες ύλες και οι μέθοδοι βαφής τους ώστε να διασυθεί η δυνατότητα ένα μεγάλο μέρος της πολιτισμικής κληρονομιάς που αφορά το χρώμα και την ένδυση. Θα γίνει επίσης, προσπάθεια ώστε αρχικά να εντοπισθούν, να καταγραφούν και να ταυτοποιηθούν οι φυσικές βαφές που χρησιμοποιήθηκαν για την βαφή των υφασμάτων, στον Ελλαδικό χώρο. Μετά την ολοκλήρωση της συγκεντρώσεως των ανωτέρω πληροφοριών, θα γίνει προσπάθεια να βαφθούν, κυρίως μάλλινα δείγματα, με τις βασικότερες και πιο γνωστές φυσικές βαφές. Θα ακολουθήσουν διαφορετικές διαδικασίες σύστασης και βαφής. Η βαφή υφασμάτων με τη χρήση των κυριότερων βαφικών υλών και τεχνικών θα αποτελέσει το εδαφάκι για τη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων ώστε να ανακτηθεί η πρόταση μιας μη καταστροφικής διαδικασίας ταυτοποίησης βαμμένων υφασμάτων. Είναι ιδιαίτερα σύνθετη να κρίνεται αναγκαία η διαίτησή υφασμάτων τα οποία βρίσκονται σε εξαιρετικά κακή κατάσταση. Η ύπαιθα παρεμβάση ταυτοποίησης με τις κλασικές μεθόδους θα μπορούσε αποβεί καταστροφική. Αυτός ο κίνδυνος οδηγεί στην αναγκαία σύσταση πρότασης μιας μη καταστροφικής μεθόδου ταυτοποίησης των φυσικών βαφών. Η διαδικασία ταυτοποίησης η οποία προτείνεται μέσω της παρούσας ερευνητικής εργασίας περιλαμβάνει συνδυασμό: /αελεκτρονικών τεχνικών στο φάσμα από 365-1700nm (UV-VIS, Near IR) /%Colorimetry με τη βοήθεια χρωματόμετρου (μετρήσεις XYZ, RGB, CIE Lab κ.λ.η) /%ORS (Fiber Optics Reflectance Spectroscopy) /%Optical Microscopy
216767003	ΚΑΛΑΜΒΟΚΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ-ΕΥΡΩΠΗ	Το χρώμα του Αθηναϊκού νεοκλασικισμού: Τεκμηρίωση αυθεντικών αποχρώσεων στις όψεις διατηρητέων κτηρίων του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα στην Αθήνα και η συμβολή τους στην συντήρηση και αποκατάσταση διατηρητέων κτηρίων	ΚΑΝΕΤΑΚΗ ΕΛΕΝΗ, ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • ΣΤΕΦΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΑΛΕΞΙΟΣ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, • ΚΩΤΣΑΚΗ ΑΜΑΛΙΑ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ 	18/1-07-2022	Στον σχεδιασμό των κτηρίων του ρεζιματος του νεοκλασικισμού, το χρώμα είναι συνδεδεμένο με τον αρχιτεκτονικό ρυθμό, σχηματίζοντας μια χαρακτηριστική χρωματική ταυτότητα. Οι πρώτες ύλες για την βαφή ενός κτηρίου ήταν υποχρεωμένα από ασβέστη και αρκετές χρωστικές, όπως: κόκκινο, ούτρατραμίν κ.α. Σε ένα έργο συντήρησης και αποκατάστασης, τίθεται το ζήτημα της ανασύνθεσης των αρχικών αποχρώσεων ως μέρος της εικόνας του κτηρίου. Καθώς η τεκμηρίωση των αποχρώσεων είναι ελλιπής, οι επιλογές υλικών ή νέων αποχρώσεων που συμμετέχουν στην απόδοση των όψεων εμπνέονται πολλές φορές σε υποκειμενικά κριτήρια. Η έρευνα περιλαμβάνει καταγραφή και τεκμηρίωση αποχρώσεων των αυθεντικών χρωματισμών των όψεων σε διατηρητέα κτήρια της περιόδου 1850-1930 στην Αθήνα και τα προάστια της. Τα βασικά στοιχεία που διερευνώνται, ώστε να τεκμηριωθούν οι χρωματισμοί είναι: φυσικοί χρωματισμοί και υλότητες, καθώς και ποσοτικά χαρακτηριστικά των πρώτων υλών, αλλά και της εφαρμογής. Όπως η ταυτοποίηση και ο χαρακτηρισμός των χρωμάτων που συμμετέχουν για την δημιουργία των διαφορετικών αποχρώσεων, το πώς του στρώματος βαφής ή έγχρωμης επίπλασης, το μέσο διασποράς των χρωμάτων, η ομοιογενή οργανική ή άλλων πρόσδεσμων που συνεισφέρουν στην παρασκευή των βαφών ή την εφαρμογή έγχρωμων επιφανειών, η σύσταση του υποστρώματος κάτω από το στρώμα της βαφής ή του έγχρωμου επιπλασμού, η ύπαιθα προετοιμασία, για την εφαρμογή των τελικών υλικών επίπλασης ή η εφαρμογή υλικού με προστατευτικό χαρακτήρα μετά την εφαρμογή των βαφών, η σύσταση των έγχρωμων επιφανειών, η απόφωση και ο προσδιορισμός κατά το δυνατόν της αρχικής καθαφής απόφωσης πριν την γήρανση ή φυσική αλλοίωση των υλικών. Το προσδοκώμενο αποτέλεσμα θα είναι η χρωματική ταυτότητα των κατασκευών του Νεοκλασικισμού στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας και η σημασία που έχει το χρώμα ως στοιχείο της μορφολογίας των κτηρίων. Μέσω της έρευνας θα αναχθεί πρωτόκολλο τεκμηρίωσης των χρωματικών καταλόγων σε ένα νεοκλασικό κτήριο, ενώ θα τεθούν περιορισμοί για την ουσιαστική επιλογή και χρήση υλικών και χρωμάτων ως σημαντική παράμετρος για την αποκατάστασή τους. Τέλος θα δημιουργηθεί μέσω της στατιστικής ανάλυσης των αποτελεσμάτων μια βάση χρωμάτων, υλικών και αποχρώσεων που θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το ΥΠΠΟΑ και τις αρμόδιες υπηρεσίες σε έργα αποκατάστασης διατηρητέων κτηρίων.